

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 18. marec 1999 številka 11 (3005) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

K & K CENTER V ŠENTJANŽU

vabi na uprizoritev komedije

Nikolaj R. Erdman

Samomorilec / Der Selbstmörder

v soboto, 20. marca '99, ob 20. uri
v K & K centru v Šentjanžu

Gostuje igralska skupina SPD »Dobrač« z Brnce

Sosvet o razdelitvi podpor in o delovnem programu

Pretekli petek se je v Celovcu sestal sosvet za slovensko narodno skupnost. Na dnevnem redu je bilo vprašanje razdelitve podpor za leto 1999, predlog za proračun za leto 2000, transparenta pri razdeljevanju podpor posameznih avstrijskih ministrstev in delovni program sosveta za leto 1999.

Pri razdelitvi podpor je predsednik sosveta dr. Marjan Sturm predlagal, da se ta točka prestavi za štirinajst dni. Predstavnik ZSO, NSKS, SPZ, KKZ in cerkve so namreč do 15. januarja 1999 uskladili finančni proračun za Avstrijo in Slovenijo. Tako sta namreč obe državi zahtevali. Avstrija sledi predlogu sosveta, Slovenija pa še ni odgovorila na usklajen predlog, niti pozitivno niti negativno. V štirinajstih dneh naj bi se ta situacija razčistila. Sosvet je z enajstim glasovi za, tremi proti in enim vzdržanim glasom preložil to točko dnevnega reda na sejo sosveta, ki bo 26. marca t. l. v Celovcu.

Nadalje je sosvet razpravljal o delovnem programu, ki ga je predložil predsednik Sturm. Po njem bo sosvet letos ponovno organiziral strokovno srečanje na temo dvojezičnih otroških

vrtec in na temo dvojezičnih medijev. Nadalje bo nadaljeval s sejami na dvojezičnem ozemlju. Poleg tega se bodo v aktualnih zadevah (npr. spomenica) ponovno sestali predsedniki in podpredsedniki sosvetov. Sosvet je zahteval, da Urad zveznega kanclerja vključi v proces ratifikacije Listine evropskih regionalnih in manjšinskih jezikov tudi sosvete. V

tej mandatni periodi naj bi prišlo tudi do skupne seje vseh sosvetov.

Pod razno je sosvet obravnaval tudi vprašanje ljudskega štetja, ki bo leta 2001. Jeziki avstrijskih manjšin bodo spet upoštevani ob tem, da je jasno, da jezikovna priznanje ni avtomatično narodnostno priznanje.

-an

Melita Trunk v državni svet

Koroška socialdemokracija je dokončno odločala o zasedbi mest, ki ji pripadajo glede na izid volitev. Ker Melita Trunkova ni dosegla deželnozborskega mandata (kljub visokemu številu prednostnih glasov) se je stranka odločila, da jo nominira za državni svet. S tem pa je izpadla Ana Blatnik, ki ji je dr. Ausserwinkler že zagotovil to mesto.

Druga »žrtev« volilnega izida je Karin Achatz, ki jo stranka ni več nominirala za članico deželne vlade in je tudi oddala deželnozborski mandat. Namesto nje bo v deželnem zboru gospod Matzan.

Koroška SPÖ s svojo odločitvijo, da ne uresniči obljube Ausserwinklerja glede mesta v državnem svetu za Ano Blatnik, ponovno dokazuje nesensibilnost do dvojezičnega območja, v katerem so rezultati za stranko še vedno boljši kot v drugih predelih dežele in očitno je, da je dvojezično prebivalstvo v veliki meri podprlo prav socialdemokracijo. Vemo, da so volilci stranko volili iz različnih razlogov - zato tudi ne precenjujemo mesta v državnem svetu - kljub temu pa bo potrebno, da bo novo vodstvo dalo jasen znak, ali se v manjšinskem vprašanju še naprej zavzema za Ausserwinklerjev odprt in tolerantni koncept sožitja.

-an

Na odprtju razstave domačih umetnikov preteklo soboto v Ledincih se je kar trlo obiskovalcev. Saj pa je bilo tudi kaj videti. Na sliki domača umetnika Alfred in Krista Kircher iz Spodnjih Borovelj

Str. 5

Oman oporeka Mölzerju

V zvezi z Mölzerjevo izjavo v televizijski oddaji »Treffpunkt kultur«, ko je dejal, da je slikar Valentin Oman nekoč izjavil, da bo zapustil deželo, če bo Jörg Haider postal deželni glavar, pa je kljub temu ostal na Koroškem, Valentin Oman izjavlja, da le-ta ne ustreza resnici. Takrat je namreč izjavil: »Če bo dr. Haider postal koroški deželni glavar, v njegovem času vladanja na Koroškem ne bom razstavljal. In tako je tudi bilo. Pri tem stališču pa ostajam tudi za vnaprej.

Dr. Mölzer me je zdaj po desetih letih v tej televizijski oddaji prikazal kot da sem prelomil besedo. To smatram za žalitev časti in ponižanje moje osebe, zaradi česar protestiram in si pridržujem uporabo pravnih sredstev,« med drugim v svoji izjavi piše Valentin Oman.

PREBLISK

■ Prav zanimiva oddaja je bila preteklo nedeljo na Radiu Ljubljana. Govorili so o položaju koroških Slovencev in od znanstvenega sodelavca na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani prof. Janeza Stergarja je bilo slišati kar nekaj pikrih na račun odnosa sedanje Slovenije do koroških zamejcev. Med drugim, da po dveh letih od sprejema deklaracije v državnem zboru še ni ustanovljen medresorski koordinacijski odbor za zamejce, da je Klub koroških Slovencev v Ljubljani že pred meseci na to opozoril predsednika vlade Drnovška, pa še odgovora ni dobil. Res nastaja občutek, da je uradni politiki v Sloveniji položaj Slovencev v zamejstvu

leva briga in da ji je v smislu (ponižnega) dobrososedskega sodelovanja ob ihti za včlanitev v EU z Avstrijo in Italijo ta problem celo moteč in odveč.

Javno povpraševanje Televizije Slovenija (glej 2.stran) pa vendar kaže precej drugačno sliko, saj skoraj tri četrtine povprašanih meni, da Slovenija v

»Korotan v srcu«

zvezi s pravicami Slovencev v Avstriji in Italiji z ozirom na mednarodne pogodbe ni dovolj odločna. Človeku je kar neka-ko laže pri srcu. Saj vendar nismo tako pozabljeni in mnogi tam na sončni strani Alp po Zupančiču še vedno nosijo Korotan v srcu.

J. R.

SPD DANICA
in
GLEDALIŠČE OB PRAVI
vabi:

A.T. LIMHART
MATIČEK
SE ŽENI

režija:
M. HINTEREGGER

Premiera:
petek
19. marec 20 h
Kulturni dom
Šentprimoz

Ponovitve:
sobota
20. marec 20 h
nedelja
21. marec 14 h

Premiera:

petek
19. marec 20 h
Kulturni dom
Šentprimoz

Ponovitve:

sobota
20. marec 20 h
nedelja
21. marec 14 h

KOMENTAR

Dr. Marjan Sturm

Prestavitev odločitve o razdelitvi avstrijskih finančnih podpor ima sledeče ozadje: Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je ZSO in NSKS zadalžil, da do 15. januarja 1999 izdelata predlog za razdelitev finančnih podpor R Slovenije. Obe organizaciji sta k usklajevanju pritegnili še SPZ, KKZ in cerkev. Dejansko je bil izdelan predlog tako za Avstrijo kot tudi za Slovenijo.

Tedaj so vsi navzoči podpisali sledeči zapisnik: »ZSO, NSKS, KKZ, SPZ in predstavnik cerkve so se dne 14.1.1999 dogovorili glede porazdelitve finančnih sredstev iz R Avstrije in R Slovenije za leto 1999. Hkrati smo tudi izdelali pred-

lagali razdelitev avstrijskih denarjev. ...« (podpisali: dr. M. Sturm, Nanti Olip, dr. J. Male, Nužej Tolmajer, dr. J. Marketz, dr. G. Brumnik, F. Wedenig). (Glej faksimile 1).

Ta usklajen predlog glede podpor iz Slovenije je bil Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu posredovan dne 15. 1. 1999. Žal Urad za Slovence v

nančnih dotacij, obravnavana neenakopravno (glej faksimile 2), medtem ko je Urad zveznega kanclerja sledil priporočilu sosveta, ki je ZSO in NSKS obravnaval kot enakopravni in enakovredni reprezentativni organizaciji koroških Slovencev.

Finančne dotacije so očitno ozadje konfliktov med koroškimi Slovenci. Zato je transparentna izrednega pomena. Le tako bo mogoče preprečiti nadaljne prepire.

Po avstrijski zakonodaji ima sosvet nalogo, da s svojimi predlogi omogoči delovanje vsem segmentom manjšine in mora v svojem predlogu tudi upoštevati, če del manjšine iz

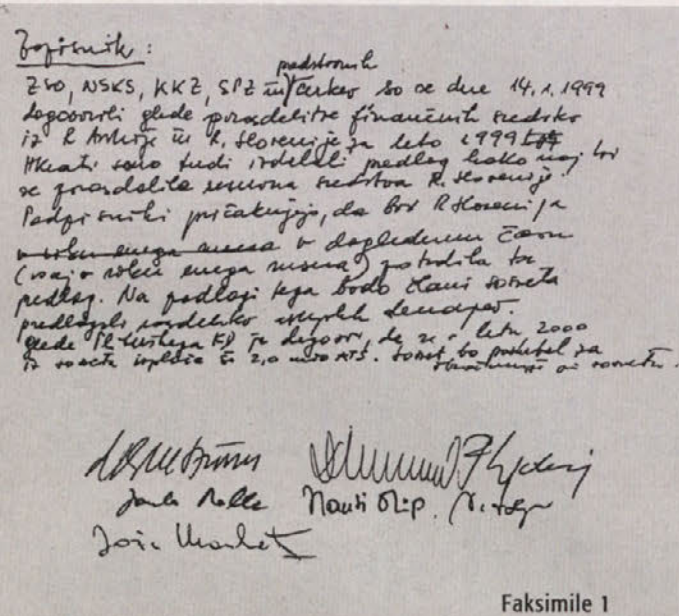
Transparentna pri financah je potrebna

log, kako naj bi se razdelila rezervna sredstva R Slovenije. Podpisniki pričakujejo, da bo R Slovenija v doglednem času (vsaj v roku enega meseca) potrdila ta predlog. Na podlagi tega bodo člani sosveta pred-

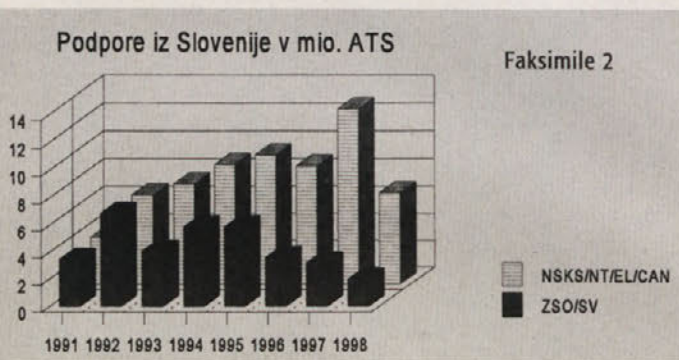
zamejstvu in po svetu na ta naš usklajen predlog kljub ustim urgencam s strani ZSO ni odgovoril, ne pozitivno in tudi ne negativno.

V preteklih letih je bila ZSO s strani Urada, kar se tiče fi-

drugih virov dobi več ali manj podpore. Upati je, da bomo do naslednje seje sosveta dobili ustrezno stališče Urada za zamejce in Slovencev po svetu. V smislu transparentne bi bilo to koristno.

Faksimile 1

Faksimile 2

KRIZA EVROPSKE UNIJE

Adieu, madame Cresson!

Že v januarju je bilo slišati glasove o velikih malverzacijah in korupcijah v samem vrhu Evropske unije, v njeni komisiji pod vodstvom Jacquesa Santerja. Novi nemški kancler Schröder, sedanjí predsedujoči EU, je tedaj glasove nekako ignoriral, ustanovili pa so neodvisno komisijo strokovnjakov, ki je obtožbe, sume in namigovanja preučila in raziskala.

V ponedeljek pa je treščilo: komisija je ugotovila škandalozno, že kar kriminalno ravnanje nekaterih od dvajset evropskih komisarjev. Najbolj je na udaru evropska komisarka za znanost in raziskovanje Edith Cresson, nekdanja predsednica francoske vlade v času predsednikovanja Francois Mitteranda. Preko zasebnega podjetja Clauđa Perryja v Luksemburgu naj bi iz evropskega proračuna odtekli milijoni in milijoni, ki pa nikoli niso prišli na namenjeni cilj. Claude Perry je spretno krmaril z denarji, ga razpršil po svetu, in ga najbrž tudi »oprál« v raznih bankah. Bivši poulični pevec je v času sodelovanja z komisarko Edith Cresson razvil ogromno podjetje z vprašljivimi posli. Njegove zveze naj bi segale celo do mafije. Cressonova si je poiskala tudi druge sodelavce. Iz svojega rojstnega kraja je pripeljala rojaka zobozdravnika Bertholotta, ki ji je v Bruslju v razkošnem stanovanju s 3.000 mar-

kami najemnine in ob 10.000 mark mesečnega dohodka sestavljal programe njenega resorja.

Drugi močno osporavan komisar je Portugalec Emanuel Marin. Ta je bil zadalžen za humanitarno dejavnost Evropske unije, vendar odobrena sredstva EU niso prihajala npr. v Bosno ali v Afriko, ampak so v veliki meri poniknili nekje na poti in se po čudnih poteh zopet vračala v žepe funkcionarjev EU.

Po ponedeljkovem razkritju je vseh 20 komisarjev odstopilo. Koliko jih ima grehe na glavi, se bo najbrž še zvedelo. Odstopil naj bi tudi Jacques Santer, vsaj tako zahtevajo nekateri voditelji petnajsterice.

Prav zanimivo, kako visoke moralne in demokratične krite-

rije so imeli prav ti komisarji pri diktiranju zahtev do pridruženih članic EU.

J. R.

ANKETA TV SLOVENIJA

Slovenija premalo stori za zamejce v Italiji in v Avstriji

Prejšnji konec tedna je Televizija Slovenija objavila rezultate javnomnenjskega povpraševanja o položaju slovenske narodne skupnosti v Italiji in Avstriji. Mnenja vprašanih so dokaj realistična in kažejo nekoliko večji interes in celo zaskrbljenost za zamejce kot pa jih izkazuje slovenska uradna politika.

Skoraj polovica vprašanih v anketi TV Slovenija meni, da se bo položaj slovenske manjšine po Haiderjevi zmagi na volitvah na Koroškem poslabšal.

Približno 32 odstotkov vprašanih je prepričanih, da ne bo večjih sprememb, le malo manj kot šest odstotkov vprašanih pa pričakuje izboljšanje položaja slovenske manjšine.

Približno četrtnina vprašanih meni, da imajo Avstrijci neustrezno manjšinsko politiko, malo manj kot 19 odstotkov pa za razmere na Koroškem krivi manjšino samo zaradi razcepljenosti njenih organizacij. Kar 39 odstotkov vprašanih pa je odgovorilo, da manjšina nima dovolj podpore iz domovine.

Položaj manjšine v Italiji je po mnenju 44 odstotkov vprašanih podoben kot v Avstriji. Po mnenju manj kot 24 odstotkov vprašanih je še slabši kot v Avstriji, približno 21 odstotkov vprašanih pa meni, da je položaj manjšine v Italiji boljši kot v Avstriji.

Skoraj tri četrtine vprašanih je menilo, da slovenska vlada ni dovolj odločna v zahtevah po uresničevanju pravic slovenske manjšine v Italiji in Avstriji glede na obstoječe mednarodne pogodbe. Možnost, da bi tako imenovani Staroavstrijci v Sloveniji dobili posebne kulturne pravice je podprlo okrog 36 odstotkov vprašanih, več kot polovica pa take možnosti ne podpira. Skoraj 85 odstotkov vprašanih meni, da bi morala slovenska vlada vztrajati pri izenačevanju položaja manjšin na obeh straneh meje.

Odlikovanje za Hanzija Robleka

Hanzi Roblek z Bajtiš (na sliki srednji spredaj), član koroške zbornice podeželjskih delavcev je pred nekaj dnevi dobil od zveznega predsednika podeljen srebrni častni znak za zasluge za republiko Avstrijo. Odlikovanje mu je predal deželni glavar dr. Zernatto.

Odlikovancu iskreno čestitamo!

PRAZNOVANJE KAPELSKIH ŽENA

»Glej, ta svet je tudi zate«

Preteklo soboto so se po dolgoletni tradiciji za svoj mednarodni dan zbrale tudi žene v Železni Kapli. Tokrat v gostilni Podobnik v Beli. Veliko število jih je prisluhnilo govoru Marije Benetik, domačinke in članice odbora ZSZ v Celovcu. Ta je spregovorila o težki vlogi žensk v zgodovini, ko v nobenem družbenem redu niso bile enakopravne, o tradiciji mednarodnega praznika, ki so ga v skladu z deklaracijo Socialistične stranke Amerike žene prvič praznovala pred 90 leti v ZDA, šele leta 1977 pa je z resolucijo Organizacije združenih narodov postal mednarodni praznik žena. Poudarila je, da je boj za enakopravnost žensk hkrati boj za uresničevanje človekovih pravic.

»Zato naj bi bil ta dan tudi dan budnosti in mednarodne solidarnosti. Nešteto je še držav, v katerih so teptane najosnovnejše človekove pravice in nešteto je še žensk, ki nika-

Marija Benetik

kor niso enakopravne. Tudi v naši družbi ne! Tudi v naši najbližji okolici ne! In morda mnogokrat tudi ne v naših družinah!« je med drugim poudarila Benetikova.

V zelo lepo pripravljenem kulturnem programu je na praz-

nik uglasene pesmi recitirala Petra Maloveršnik, Marina Kuchar pa je vezni tekst zaključila z verzom Karla Destovnika-Kajuha, posvečenega svoji materi: GLEJ, TA SVET JE TUDI ZATE!

V glasbenem programu sta ženam na citre zaigrali Milena Pavlič ter Dana Smrtnik, zapel pa Kvartet Oraže iz Borovelj.

Kapelskim ženam je za praznik čestital tudi župan dr. Peter Haderlapp. Poudaril je potrebo po mirnem sožitju med obema narodnima skupnostima, za kar se bo potrebno glede na rezultate zadnjih volitev še bolj prizadevati. Podžupan Franc Jožef Smrtnik pa je poleg čestitk za praznik podčrtal pomebno vlogo žena in mater za ohranitev slovenskega jezika. Praznovanja kapelskih žena v Beli se je seveda udeležila tudi predsednica Zveze slovenskih žena v Celovcu Milka Kokot, vse skupaj pa so se po programu še držale v prijetni družabnosti.

PRIČE ČASA PRIPOVEDUJEJO

Izseljenstvo ne more biti nikoli pozabljeno

Že teče šesto desetletje od mračnih dni, ko je kruti nacifašizem z nasilno izselitvijo koroških slovenskih rojakov pričel uresničevati Hitlerjev ukaz: »Macht mir das Land deutsch!«. A rane, prizadete našemu narodnemu telesu, še do danes niso zacelile. Prav živo je bilo to čutiti na četrtkovem večeru v Regionalnem centru v Šentjakobu, ko so pričele tistega časa – Jože Partl, Franc Rehsman in Franci Černut – pripovedovali o svojih doživetjih ob pregnanstvu ter potem po taboriščih v rajhu in slednjič o zapetljajih ob vrnitvi.

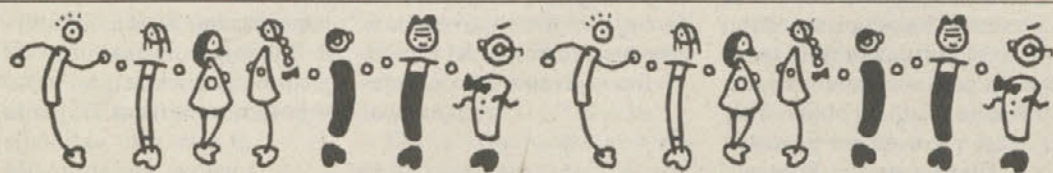
Uvodoma je gospodar zavoda mag. Jurij Buch pozdravil številno občinstvo, ki je do kraja napolnilo predavalnico, nato je predsednik Zveze slovenskih

izseljencev Jože Partl podal splošni pregled, kako in v kakem obsegu je potekal nasilni akt ter kateri kraji južne Koroške so bili najbolj prizadeti. Dokaj primeren okvir je dala tudi posrečena razstava dokumentov in slik tistega časa, ki jo je pripravil Franc Rehsman ter jo dodatno še dopolnjeval z diapozitivi. Vidno ganjeno je občinstvo sledilo tudi branju pisma, ki jih je bil Tratnikov oče pisal iz mrzle tujine sorodnikom v domovini. Z velikim občutkom so jih brali njegovi vnuki, ki nekdanje grozote poznajo samo iz pripovedovanj. Zelo razveseljivo je bilo videti predvsem veliko mladih obrazov, ki so z velikim zanimanjem sledili pripovedovanjem, kar je zgovoren dokaz, kako potrebni so

taki informativni večeri, ne le za prizadete, marveč še prav posebej za našo mladino, ki sorazmerno prav malo pozna našo polpreteklo zgodovino. Odbor Zveze slovenskih izseljencev je sklenil podobne prireditve imeti tudi po drugih krajih in to pobudo je treba vsekakor pozdraviti.

Že naslednji taki prireditvi bosta konec meseca v Pliberku ter sredi meseca aprila v k & k centru v Šentjanžu. Točna objava sledi v slovenskih časopisih.

F. Č.

Kontaktna leča '99 v Napoleonstadlu v Celovcu

ČETRTEK 18. 3. 1999, 17.50

SREDA, 17. 3. 1999, 18.30

■ **Maja Haderlap** ... bo brala iz novega programa.

■ **Vlado Kreslin** je s svojim magičnim glasom, očarljivo poetičnostjo svojega prekmurskega bluza in enkratno glasbeno nadarjenostjo brez dvoma zrastle v najbolj karizmatično osebnost slovenske popularne kulture.

■ **Romano Pralipe** – S to skupino iz Maribora bo v Celovec prišla glasba Romov.

■ **Young Dozer** ... igrajo pesmi, ki so jih Neil Young, Bob Dylan in John Fogerty pozabili napisati. Protiutež v popsceni zadnjih let.

■ **Bitch Boys** ... igrajo Ska in Punk svoje vrste. Prvi koncert z novim basistom.

■ **Wit'tha movement** močen glas kot reakcija na dekadentno družbo FUCKING ANGER!

■ **Film mladje** – Pod vodstvom Mihe Dolinška je v zadnjih letih nastalo nekaj kratkih filmov dijakov in dijakinj ZRG in ZG za Slovence, ki so na mednarodnem festivalu kratkih filmov v Ebenseeju prejeli nagrade.

■ **Texta** – Avstrijci Texta bojo navdušili s Hip-Hopom.

■ **Total Chaos** – Njihov stil je nemški Hip-Hop.

■ **DJ Gümix** – ... z Dunaja (Flex) bo skrbel za glasbo po koncertu.

PETEK 19. 3. 1999, 18.30

■ **Martin Kuchling** – ... rojen l. 1970 v Celovcu, bo bral iz svoje zbirke pesmi »Okamenela sled«.

■ **Fantastic Lungi Band** – (For just one moment) You can step outside your mind!

■ **Mih Group** sestavljajo študentje konzervatorija v Den Haagu. Igrajo Funk/Soul, publiko so navdušili že na več koncertih, med drugim v Pankrazu.

■ **Spunk** – Tega benda z Wolfgangom Puschnigom (sax.), Primusom Sitterjem (guit.), Johannesom Steifom (bass) in Reinhardtom Winklerjem (dr.) se že vsi veselimo.

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA

vabi na razstavo

»DEKLETA IN ŠOLA«

odprta je vsak torek, četrtek in soboto od 18. do 20. ure, ob sredah in sobotah pa od 9. do 12. ure.

Siceršnji obisk z vodstvom po razstavi je treba najaviti na Zvezo slovenskih žena, tel. 0463/51 43 00-40

NEMŠKO-SLOVENSKI GLEDALIŠKI EKSPERIMENT

wolken. heim. oblaki. dom.

Mestno gledališče Celovec – Režija: Eva Brenner, igrajo: Evelyn Fuchs, Veronika Drolc in Marjan Stikar – nadalnje predstave bodo: 18. – 20., 23. – 27., 29., 30. – 31. marca 1999 ob 19.30. Ogled predstave priporočamo vsem slovenskim kulturnim društvom, gledališkim skupinam in prijateljem gledališča.

RAVNE NA KOROŠKEM / 50 LET »ŠTUDIJSKE« KNJIŽNICE

Za četrto milijona knjižničnega gradiva premalo prostora

Domožnanstvo, širjenje knjig in knjižničarstva ter študijske literature ostaja osnovno poslanstvo Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, ugledne ustanove, ki domuje v ravnem gradu in letos praz-

povedala ravnateljica **Majda Kotnik-Verčko** so regijska ustanova s četrto milijona enot gradiva, ki se pripravljajo na prihodnost, a »v slovenskem prostoru smo dokaz o sožitju starega in novega, kanec domotož-

noval »sestri dvojčici«. Začeli so s sedemsto knjigami in še isto leto število skoraj potrojili. Ko je predal ravnateljstvo gimnazije, se je dr. Sušnik posvetil vodenju knjižnice, obdelavi domoznanskega gradiva oz. koroške kulturne dediščine s številnimi rokopisi. Pospeševal je knjižničarstvo na območju Koroške krajine in tudi v zamejstvu ter potujoče knjižnice. Z njim sta povezana tudi Koroški muzej in Likovni salon, ki je še v okviru »knjižnice«.

Pozneje je slovensko knjižničarstvo doživelo spremembe – študijske so zamenjale občinske matične knjižnice, ki naj bi povezale knjižnice v okolici in se vključile v enoten slovenski knjižnični sistem. Delo je bilo treba posodobiti. Matična knjižnica se je odprla in izposoja gradiva na dom se je povečala. To je bilo povezano s Sušnikovim naslednikom prof. Janezom Mrdavičem, ki sta mu zvestoba do Koroške in ljubezen do jezika prav tako veliko pomenili. Prof. Mrdavič pa je tudi znan Prežihoslovec.

Sedanja ravnateljica Majda Kotnik-Verčko ugotavlja, da se je knjižnica preobrazila v kvaliteten knjižnično-informacijski center, soočajo pa se s prostorsko stisko graščine in nujnimi posegi v nekatere njene dele. O obnovi se že dogovarjajo tako v regiji kot z državo Slovenijo, po ocenah pa gre za 800 milijonov tolarjev. Ravenska županja **Ivana Klančnik**, ki je na otvoritvi dejala, da si Raven brez kulturnih ustanov predstavljati ne more in da jih doživlja vedno v sožitju, bo gotovo podprla rešitve, ki bodo dobre.

S. Š.

S proslavitve 50-letnice Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika

nuje petdesetletnico obstoja. Ob tem so v začetku marca odprli razstavo v Likovnem salonu, izdali zloženko, izdelali novo spletno stran, pripravljajo pa tudi obsežnejšo kroniko knjižnice. Kot je med drugim

ja po starih knjižnicah, kakršnih več ni in jih ne bo.

Knjižnica je dobila današnje ime po svojem ustanovitelju dr. **Francu Sušniku**, ki jo je zasnoval ob gimnaziji za potrebe dijakov in študentov in ju ime-

ZANIMIVA KNJIŽNA IZDAJA

Pogovori s koroškimi Slovenci

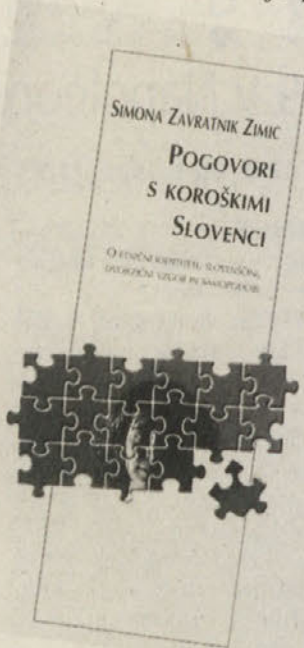
Krščanska kulturna zveza in Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik sta prejšnji teden predstavila zelo zanimivo publikacijo v knjižni obliki »Pogovori s koroškimi Slovenci«. Njena avtorica Simona Zavratnik Zimic ji je dala podnaslov O etnični identiteti, slovenščini, dvojezični vzgoji in samopodobi.

Z ozirom na neimenovane sogovornike (kar je glede na politično in narodnostno klimo zelo pomembno) lahko interpretacijam in zaključkom v veliki meri verjame. Avtorica Simona Zavratnik Zimic je z diplomsko nalogo »Etnična identiteta pri koroških Slovencih« že leta 1995 diplomirala na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani.

V spremnem tekstu ob izidu knjige je zapisala: »To, kar se mi zdi zlasti pomembno, je dejstvo, da se je na osnovi metode terenskega dela, tako formalnih kot neformal-

nih intervjujev, skozi pripovedovanja naših sogovornikov tako pisal temeljni del knjige.

Intervjuvanci tako podajajo pro-

jekcijo kroškega vsakdana skozi najboljčutljivejše teme prostora in časa: dvojezično socializacijo, možnostjo uporabe slovenske-

ga jezika, etnično samopodobo in nenazadnje etnično identiteto. Slednji družbeni konstrukt predstavlja orientacijsko točko v posameznikovem življenju in prav zato vključuje njegove najintimnejše in najpomembnejše vsebine.

Po bežnem pregledu knjige lahko kaj hitro ugotovimo, da se je skozi izjave koroških Slovencev dotaknila najpomembnejših elementov narodne identitete in preživetja. Precej je izjav o naših narodnih političnih organizacijah (žal negativno), o kulturi, o jeziku, gospodarstvu, o nadaljnjem razvoju in preživetju, o dvojezičnosti in multikulturalnosti in še in še.

Knjiga, pri kateri je s svojimi izkušnjami pomagal tudi prof. Janez Stergar z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, naj bo obvezno berivo za vse naše politične in kulturne funkcionarje ter seveda tudi za vse, ki jim je naše preživetje drago.

J. R.

OBČNI ZBOR
SPD »DOBRAČ« NA BRNCI

Iz bogate dediščine v sedanost

Po nekoliko več kot enem letu so Brnčani v petek, 12. 3. 1999, spet izvedli svoj redni občni zbor, ki je bil tokrat v gostilni pri Prangerju. Dve delovni težišči sta bili v ospredju kulturnega dela v zadnjem obdobju: uprizoritev gledališke predstave »Samomorilec« in priprava zgoščenke koroških slovenskih ljudskih pesmi, ki jih je moški zbor z Brnce pel leta 1931 (!). Obeh projektov so se Brnčani lotili resno in prizadevno. Kljub težavam pri uprizoritvi gledališke predstave – morali so zamenjati režiserja – je Brnčanom uspelo, da so nadaljevali z gledališko tradicijo in jeseni lani uprizorili predstavo »Samomorilec«. Nekajkrat so že nastopili, nekaj gostovanj pa jih letos še čaka na Koroškem in v Sloveniji.

Priprava zgoščenke, s katero so Brnčani na posebno skrben način ohranili in objavili petje iz obdobja med obema vojnama na Brnci, pa kaže na to, da se je prosvetno društvo lotilo preučevanja svoje vaške kulturne zgodovine. Kakor je povedal predsednik Marjan Gallob, naj bi ta zgoščenska pomenila začetek večjega projekta o zgodovini kraja in

društva, ki bi ga predstavili ob 95-letnici društva leta 2001 v obliki brošure in videokasete. Del te dobre zamisli je Marjan Gallob že predstavil po občnem zboru, ko je z diapravanjem nakazal nekaj opilkov iz preteklosti Brnce. Na podlagi zbranih starih fotografij z Brnce je obrazložil zgodovino kulturnega dela in razvoja vasi, ob tem pa je tudi pripovedoval, kako so si Brnčani nekdanje oblikovali svoj prosti čas. Nekaj zapiskov o tem pa že nudi tanjša brošura, ki jo lahko smatramo kot začetek v širši prikaz zgodovine društva in kraja. Nepreslišno je bilo zadovoljstvo domačinov, da so se predvsem starejši spet videli v slikah, besedi in pesmi, kako so ustvarjali kulturno življenje v prid današnjim generacijam.

Poleg tega ambiciozno zastavljenega projekta nov program vključuje tudi sodelovanje društvenih tajnikov na izobraževalnih seminarjih, tečaj slovenščine od jeseni naprej, gostovanja raznih kulturnih skupin na Brnci, razne zabave, izlete in pohode. Brnca – kraj na stičišču treh mej – pa naravnost izziva ideje o kulturnem povezovanju treh dežel v okviru olimpijske ideje »Brez meja – Senza confini – Ohne Grenzen«. In prav ta izziv naj bi v letu 2000 na pobudo SPD »Dobrač« nudil možnost za realizacijo prekmernega gledališkega projekta.

Prosvetnemu društvu bo tudi za naprej načeloval dosedanj predstojnik Marjan Gallob. J. M.

ZALOŽBA
JADWIGA V KRAKOVU

Nebabilonsko leto v esperantu

Po izdaji prevoda Cankarjevega romana *Hiša Marije pomočnice* v esperantu (La domo de Maria Helpantino) je nova zasebna esperantska založba Jadwiga s sedežem v Krakovu mesec kasneje izdala še drugo knjigo avtorja iz Slovenije: v esperantu izvirno pisani dnevnik za leto 1987 z naslovom *La malbabela jaro* (Nebabilonsko leto). Pomen naslova je mogoče pojasniti z dejstvom, da je svetovno esperantsko gibanje v letu 1987 slavilo stoletnico mednarodnega jezika. Ker avtor pojav in duha esperanta razume kot nakakšno nadaljevanje binkoštnega čudeža, se pravi kot pozitivni odgovor Boga na »jezikovno kazen« ob porušenju babilonskega stolpa, je zanj to leto ne-babilonsko leto.

V dnevniku pa niso obdelane le teme, ki bi bile vezane na mednarodni jezik, temveč še v večji meri snov, ki zadeva tedanj politični, literarni in duhovni razvoj v Sloveniji in Avstriji, pa tudi temeljna filozofska, teološka in umetnostna vpraša-

nja, ki so stalna tema Ošlakovega pisanja. Tako je v tej knjigi najti že precej znamenj za kasnejši razpad Jugoslavije in nastanek demokratične samostojne slovenske države. V teh dnevniških zapiskih je mogoče tudi veliko izvedeti o življenju in problemih slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Esperantski pesniški klasik in kandidat za Nobelovo nagrado za poezijo William Auld je pred letom dni uvrstil prvi Ošlakov esperantski dnevnik *Jen la sablo e mia klepsidro* (Glej pesek iz moje peščene ure – izdala Mohorjeva v Celovcu) kot eno izmed knjig v seznamu esperantske klasike. Založba upa, da bo tudi ta drugi dnevnik deležen podobnega sprejema.

Založba Jadwiga ima v načrtu še nekaj del iz slovenske književnosti, tako bo še letos izšel prevod Rebulovega romana *Jutri čez Jordan*, ki je sicer izšel tudi že v francoščini, ter prevod in dopolnitev Ošlakovega poljudno filozofskega dela *Pogovori pod šotori* z esperantskim naslovom *Filozofio sub la tendoj*.

Založba ima v načrtu vsako leto izdati šest knjig, med katerimi bodo prevladovala klasična dela poljske, slovenske in svetovne beletristike in filozofije.

V. O.

27. GLOBAŠKI KULTURNI TEDEN

Zvočno potovanje preko oceana

Tradicionalni Globaški kulturni teden, katerega prireja ta KD Globasnica in KD Šteben, so preteklo soboto odprli pevci in pevke PD Sele, člani ansambla »Drava« in domači otroški zbor »Živ-žav«.

Večer z geslom »Argentina 98« je bil popolnoma v znamenju petja ob spremljavi instrumentalne glasbe. Odlično razpoloženi zbor izpod še zasnežene Košute pod vodstvom Romana Verdela, je navdušene poslušalce in poslušalke popeljal iz rodnijskih planjav preko oceana po široki reki Rio Plata skozi doline in strmine velike države Argentine, kjer so popotniki lahko visoko nad reko opazovali mogočnega kralja neba kondorja (največja ptica na svetu), ki je divje plesal ob vročih in temperamentnih melodijah tanga El coco.

Repertoar MePZ Sele je obsegal najbolj priljubljene domače, slovenske, španske in mednarodne pesmi – »Sem se rajtov ženit«, »Njav čez izaro«, »Ostani z nami«, »Rio, Rio«, »El condor pasa«, španske pesmi in druge. Izrazito rahločutnost, selski melos solistov pri interpretaciji domačih pesmi je publika nagradila z burnim aplavzom. Navdušila pa je tudi velika čreda otrok v pisanih oblekah pod vodstvom učiteljice Traudi Lipuš, ki je občinstvu ljubko otroško zapela venček pesmi.

ZGORAJ: Globaški otroški pevski zbor Živ - žav

LEVO: Kot gost na otvoritveni prireditvi je nastopil MePZ Sele

ce Traudi Lipuš, ki je občinstvu ljubko otroško zapela venček pesmi.

Otvoritvenega koncerta so se udeležili tudi častni gostje: namestnik župana občine Globasnica Bernard Sadovnik s soprogo, dekan Peter Sticker in predsednik NSKS Nanti Olip.

Mirko Štukelj

■ Predsednik KD Globasnica in soorganizator Stefan Boschitz:

»Kulturni teden je predvsem namenjen vaščanom in domačinom obeh narodnosti. Geslo letošnjega kulturnega tedna je: Pustimo cerkev v vasi in povabimo svet v Globasnico. V okviru kulturnega tedna razstavlja znani slovenski likovni umetnik Bogdan Borčič. Nastopil bo Oder treh herojev iz Pirnič z igro »Trije vaški svetniki« v režiji Petra Militarova. Predaval bo univ. prof. dr. Franc Glaser na zgodovinsko temo, zdravnik dr. Peter Smolnig pa o homoeopatiji. (obe predavanji v nemščini). Z našim programom nameravamo prekoračiti meje, ki so v glavnem še v glavah. Predstavili bomo tudi sosedni narod. Mislim, da nam bo to z letošnjim sporedom uspelo.

Hotel pa bi še opozoriti na projekt, ki ga bomo izvedli ob 25. obletnici folklorne skupine skupaj z mešanim zborom. V načrtu imamo musical. K sodelovanju smo povabili koreografa Stana Vilarja. To bo enkratna predstava na Koroškem. Termin: začetek septembra 99.«

OBČNI ZBOR »JEPABAŠKO JEZERO«

LEDINCE – JEPABAŠKO JEZERO

Poudarek na delu z mladino

Množično na razstavi domačih umetnikov

Vkulturnem domu v Ledincah je po dobrih treh letih krajevno prosvetno društvo spet sklicalo svoj redni občni zbor, ki ga je povezovalo z odprtjem dokaj zanimive razstave domačih umetnikov. V svojem poročilu je predsednica Anica Lesjak-Rehsman nanižala nekaj načelnih misli, pri čemer je poudarila predvsem skrb za kvalitetne in privlačne prireditve in da je treba kljub idejam o multikulturalnosti najprej skrbeti za »lastno kulturo«, v kateri bo mladina našla svojo oporo.

Veliko pozornost posveča društvo delu z otroki in mladino: izdali so zgoščenko mladinske pevske skupine in ustanovili otroško skupino »Jepca«. Največji dosežek v zadovoljstvo vseh pa je prav gotovo lanskoletna ustanovitev otroškega vrta »Ringa raja«, saj se je prav v teh prizadevanjih društvo izkazalo kot izredno iniciativen dejavnik.

Društvo že sedem let izdaja svoj časopis »Jepca«, doslej je izšlo 14 števk. V bodoče pa želijo tovrstno obveščanje z razširitvijo uredniškega odbora še okrepiti. Tradicionalno je že delovanje moškega zbora, ki je tokrat zapel v pozdrav občne-

mu zboru in nato še poskrbel za glasbeni okvir pri odprtju razstave. Po besedah predsednice bo iz mladinske skupine nastala pevska skupina, tamburašem pa želi novo pomlad.

V zadnjem obdobju pa je bilo, tako je poročal dosednji tajnik Joško Wrolich, kar nekaj pomembnih obletic: 75-letnica društva, 20-letnica tamburaškega ansambla in 15-letnica mladinske skupine.

V bodoče bo društvo poskušalo obnoviti oddelek glasbene šole v domačem kraju, ponudili bodo še šolanje baleta, učenje raznih instrumentov in vaje za glas ter se lotili projekta raziskave ledinskih imen.

No ja, prav vsi tudi niso domači, a so po službeni ali bivanjski plati povezani z Ledincami.

Po občnem zboru zdaj že SK(kulturnega)D »Jepa-Baško jezero« je predsednica Anica Lesjak-Rehsman povabila veli-

Na občnem zboru so društvo s spremembo statuta preimenovali v Slovensko kulturno društvo »Jepa-Baško jezero«, temu pa bo tudi v bodoče predsedovala Anica Lesjak-Rehsman, podpredsednika sta Joško Wrolich in Folti Kargl, novi tajnik pa je postal Martin Koren.

ko množico obiskovalcev na razstavo domačih umetnikov, t. i. avtodidaktov. Vsa velika dvorana kulturnega doma je bila polna razstavljenih eksponatov, ki so se po tehniki in namenu med seboj sicer nekoliko »tepli«, a ljudska umetnost je pač taka.

Domači moški zbor je v pozdrav zapel, med predstavitvami posameznih razstavljalcev pa je igral trio flavtistik glasbene šole.

Najprej je bila predstavljena Lojzka Müller, kmetica iz Zamotič. Sestra je o njej povedala, da kljub vsemu delu slika na steklo, krasi sveče, posebno pa rada plete unikatne jopice.

Johanes Koschu je sicer Ce-

lovčan, v Ledincah pa je zaposlen pri »Lebenshilfe«. Ukvarja se z umetniško fotografijo, ki jo je tudi razstavil.

Krista in Alfred Kircher sta iz Spodnjih Borovelj. Krista je natakarka, on pa mizar, če imata le malo časa pa ona oblikuje iz keramike, krasi sveče, slika na steklo, izdeluje razne okraske, Alfredova strast pa so slikanje ikon in izdelovanje jaslic.

Franc Rasinger iz Šentpetra, učitelj na Ledincah, po svoji umetnosti nekako izstopa iz tega izbora, saj se zavzeto ukvarja predvsem s slikarstvom. Prav bi bilo, da bi razstavljal tudi v kaki likovni galeriji.

J. R.

Žarko Petan jih bo sedemdeset

Znameniti slovenski satirik, dramatik, pisec aforizmov, dramskih iger za odrasle in mladino, režiser, pripovednik Žarko Petan jih bo ob koncu meseca dopolnil sedemdeset. Poznamo ga ne le po »Obtoženem volku«, mladinski igri, ki je bila že v dveh generacijah uprizorjena tudi na Koroškem, temveč tudi po avtobiograf-

skem romanu Vergangenheit in Die Wege werden kuerzer v pesniškem prevodu Janka Ferka v založbi Mohorjeve ter zbirki aforizmov v založbi Styria. Večnemu oporečniku in disidentu v vseh političnih sistemih, iz katerih se oplaja njegova izpovedna umetnost, ob jubileju čestita tudi naše uredništvo!

Domači umetniki na razstavi v Ledincah

PRIREDITVE

ČETRTEK, 18. 3.

ŠKOFIČE, društvena soba nad posojilnico – SPD Edinost
19.00 Gregej Kristof – skupinski ples

PETEK, 19. 3.

BOROVLEJE, v kletni dvorani posojilnice – Posojilnica-Bank
18.00 »Glinjski dnevi – 110-let Posojilnica-Bank Borovlje«
CELOVEC, Modestov dom – KKZ
19.00 Izredni občni zbor
SELE-KOT, ljudska šola – SPD Herman Velik
19.00 Predavanje z diapozitivi: Himalaja – Lajako Milisavljevič
ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k
20.00 »Samomorilec« – igralska skupina SPD »Dobrač« z Brnce
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD »Danica« in Gledališče ob Dravi
20.00 Premiera »Matiček se ženi«. Režija: Marijan Hinteregger

SOBOTA, 20. 3.

TINJE, v domu Sodalitas
9.00 Delo z javnostjo. Seminar vodi: Ivan Lukan
ŽVABEK, v gostilni Lukner
13.30 Tečaj za obrezovanje sadnih dreves. Vodi dipl. inž. Ernst Dragaschnig
SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna
14.30 Naučimo se novo pesem – z Lenčko in Nikom Kupperjem
ŠENTJAKOB V ROŽU, v Regionalnem centru
14.30 Otroški popoldan: Srečanje s kulturo Nigerije
ROŽEK, galerija Šikoronja
18.00 »Približevanje«
PLEŠERKA/HODIŠE, pri Habnarju – SPD Zvezda
20.00 Koncert »Pesem združuje«.
PLIBERK, farna dvorana – MPZ Podjuna, fara Pliberk
20.00 »Videoklub« (Goran Gluvič) – mlad. gled. skupina SPD Radiše
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom
20.00 »Matiček se ženi«

NEDELJA, 21. 3.

VELINJA VAS, pri Knaberlenu Dan domačih jedil
KOTMARA VAS, ljudska šola – SPD Gorjanci
14.30 Vigredni koncert – »S pesmijo v pomlad«
ŠENTJAKOB V ROŽU, v farni dvorani – Regionalni center
19.00 »7 in 70 krat živel«. Koncert Dvojezičnega zbora, branje Ozioma Nwachukwu iz Nigerije ter razstava slik T. Nwachukwu
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom
20.00 »Matiček se ženi«

PONEDELJEK, 22. 3.

ŠMIHEL, v telovadnici ljud. šole
08.00 5. festival otroške in mlad. knjige
TINJE, v domu – Sodalitas
18.00 Plesni tečaj – vodi: G. Kristof
PLIBERK, kulturni dom – KIS
19.00 »Pridelovanje koruze 1999«. Referent dr. Karl Mayer

TOREK, 23. 3.

ŠKOCJAN, v telovadnici ljud. šole
08.00 5. festival otroške in mlad. knjige

SREDA, 24. 3.

CELOVEC, Modestov dom
8.00 5. festival otroške in mlad. knjige

27. GLOBAŠKI KULTURNI TEDEN

Četrtek, 18. 3. 1999, 20.00

■ *gostilna Šoštar*
»Homöopathische Hausapotheke«
Predava: dr. Peter Smolnig, praktični zdravnik z Žitare vasi

Ponedeljek, 22. 3. 1999, 20.00

■ *gostilna Hudl*
»Kulturnozgodovinski pomen gore sv. Heme za našo regijo in za praksičansko arheologijo Evrope«
Predava: univ. prof. dr. Franz Glaser

Petek, 26. 3. 1999, 20.00

■ *gasilski dom Šteben*
Diapredavanje »Avstralija«
Predava: Dietmar Malle

Sobota, 27. 3. 1999, 14.30

■ *ljudska šola*
»Skrinjica želja« (Stan Vilar)
Otroški popoldan

Sobota, 27. 3. 1999, 20.00

■ *farna dvorana Globasnica*
Igra »Trije vaški svetniki«
Režija: Peter Militarov
Nastopa: Oder treh herojev Pirniče

Nedelja, 28. 3. 1999, 19.00

■ *pred cerkvijo sv. Heme Zaključek*
27. Globaškega kulturnega tedna – Blagoslovitev rozalskega križa
Sodelujeta: MoPZ Franc Leder Lesičjak, Manfred Rischner, trobenta

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

razpisuje mesto
kulture(ga)
menežerke(ja)

Pričakujemo:

- smisel za vsestransko kulturno delo in poznavanje kulturne scene v Avstriji in Sloveniji
- dobro znanje slovenščine in nemščine (sestavljanje besedil, opis projektov, lektoriranje, prevajanje v obe smeri), znanje angleščine zaželjeno
- osnovno obvladovanje dela z računalnikom (vključno Internet)
- organizacijsko sposobnost in sposobnost za timsko delo
- sposobnost za načrtovanje, pripravo in izvedbo projektov

Prijave sprejemamo do 20. marca 1999 na naslov: Slovenska prosvetna zveza, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec. Pismeni prošnji priložite življenjepis in kratko dokumenatcijo o doslejnjih zaposlitvah.

DRUŠTVO ŠOLSKI LIST MLADI ROD
prisrčno vabi na občni zbor
v torek, 23. marca 1999, ob 18. uri,
v ljudski šoli Škocjan

Okvirni spored (pričetek ob 19. uri):
Festival otroške in mladinske knjige (večerni program)
Prof. Milena Blažič: Kako izberemo pravo knjigo za otroka?
Po prireditvi bo družabno srečanje.
Prisrčno dobrodošli!

Zveza koroških partizanov
in prijateljev protifašističnega odpora
IŠČEMO OSEBO
ki bi oskrbovala muzej pri Peršmanu nad Železno Kaplo in po potrebi vodila obiskovalce muzeja po razstavi boja in trpljenja koroških Slovencev v času nacističnega nasilja. Muzej je odprt v mesecih maj – oktober, in sicer ob petkih, sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. V domu je zagotovljena možnost bivanja. Pogoji: obvladovanje obeh deželnih jezikov. Odškodnina po dogovoru.

PRAZNUJEJO! Travdi Mlečnik s Kota v Selah – 50. rojstni dan; Jozef Lipuš s Plaznice – 50. rojstni dan; Sarah Ogris iz Bilčova – 10. rojstni dan; Dini Sitter in Pepca Stornik iz Šentjakoba – osebni praznik; Dori Michor iz Šmarjete v Rožu – 60. rojstni dan; Pavla Juch iz Galicije – dvojni praznik; Monika Bricman iz Strpne vasi – 35. rojstni dan; Rozi Kropfisch z Golšave pri Žihpolju – rojstni dan in god; Tili Knez z Bele pri Železni Kapli – rojstni dan; Matilda Lesjak iz Dobre vasi – 90. rojstni dan; Jožefa Woschitz z Metlove – osebni praznik; Lucija Wertjantz iz Škocjana – rojstni dan; Matilda Fido s Sel pri Miklavčevem – osebni praznik;

SLOVENSKI VESTNIK
čestita!

Matilda Krainz iz Žitare vasi – rojstni dan; Leni Toff iz Škofič – 70. rojstni dan; Pepa Traun in Marija Müller s Kota – rojstni dan;

Tili Sumitsch z Doba – rojstni dan; Pepka Pajank z Bistrice – rojstni dan; Ančka Dlopst iz Večne vasi – rojstni dan; Pepca Čertov s Šajde – rojstni dan; Jozi Oraže in Pepca Roblek iz Sel – rojstni dan; Matilda Supanc z Bistrice v Rožu – rojstni dan; Jože Golavčnik iz Sinče vasi – 41. rojstni dan in god; Pepi Kelih iz Sel – 30. rojstni dan; Jožica Sadovnik iz Železne Kaple – 30. rojstni dan in god; Travdi Uršič iz Železne Kaple – rojstni dan; Milena Pavlič z Obirskega – rojstni dan; Egidij Wölcher z Rebrce – rojstni dan

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 18. 3.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PETEK, 19. 3.

18.10 Utrip kulture

SOBOTA, 20. 3.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

NEDELJA, 21. 3.

6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! Duhovna misel (diakon Kelich)
18.10 Dogodki in odmevi

PONEDELJEK, 22. 3.

18.10 Kratek stik

TOREK, 23. 3.

18.10 Otroška oddaja

SREDA, 24. 3.

18.10 Glasbena mavrica
21.04 Primorski obzornik

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 21. 3.

13.30 ORF 2
Sprememba volilnega reda: obljube delajo dolg ... • Svetovni računalniški splet internet zbližuje – slovenski sporedi ORF po celem svetu • Mladinski kulturni festival »Kontakt na leča 99« • »Čas v besedi, sliki in pesmi« – SPD Dobrač izdalo zgoščenko pesmi brnškega moškega seksteta iz leta 1931 • »Pesem združuje« – še posebno ob 95-letnici obstoja SPD »Zvezda« na društvenem prazniku o Jožefovem • Kaj takega: le kje bi bil »Jožef« na dobrolskem sejmu? • Litografije Jane Vizjak v Galeriji Rožek

PONEDELJEK, 22. 3.

2.45 ORF 2 (Ponovitev)
16.30 TV SLO1 (Ponovitev)

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.5

6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa
14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih – informacije o dnevnih dogodkih.

NEDELJA, 21. 3.

8.00 Zajtrk s profilom

RADIO AGORA

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.5

OD PONEDELJKA DO PETKA:

10.00 Kalejdoskop
11.30 Infoteka
12.00 Poročila BBC
12.10 Divan (glasba)
13.00 Magazin PO: Alpe-Adria, TO: V pogovoru, SR: Po Koroškem, ČE: Radio Aktiv, PE: Kultura, SO: Die Welt ein Dorf
18.00 PO: CD tedna, TO: Šport, SR: V pogovoru, OSTALI DNEVI: Glasba.
18.45 Poročila BBC
19.00 Otroški kotiček
19.15 vsako drugo sredo: stay tuned
20.00 Glasba

SOBOTA:

10.00 Forum
11.30 Campus Radio (14-dnevno)

NEDELJA:

10.00 Evropa v enem tednu (BBC)
11.00 Literama kavarna (ponov. TO 22.00)

POKLICNE IZOBRAŽEVALNE ŠOLE

Zanimiva predstavitev dvojezične TAK

Pretekli teden od 9. do 11. marca je v slavnostni dvorani celovškega WIFI potekala predstavitev poklicnoizobraževalnih višjih šol na Koroškem, na kateri je sodelovala tudi Zvezna dvojezična trgovska akademija iz Celovca.

Poleg predstavitvene stojnice, kakor tudi druge šole, so se dijaki TAK izkazali tudi z upri-

zoritvijo krajše gledališke predstave »Paket na cesti«. Zamisel za predstavo in tudi tekst je rezultat dijakov in dijakinj 2. a razreda, pri režiji pa je sodeloval Zdravko Haderlap. Igralci in igralki, v glavnem Bilčovšani in Selanka, so uprizorili potovanje v avtobusu.

Skupina mladih z učiteljico vred precej razburi javnost, ki

jih smatra za nezemeljska bitja, zelo nevarna, saj so zelo fleksibilna in znajo kar dva jezika. Na koncu se izkaže, da so povsem krotki mladeniči, njihova posebnost pa sta res dva jezika. V gugačjem avtobusu je sodelovala tudi mentorica Tatjana Feinig, igralci pa so bili Breda Zablatnik, Martina Laussegger, Christine Doujak, Martina Schellander in Stefan Reichman.

Pri opremi predstave so sodelovali še mnogi drugi dijaki TAK, za glasbo pa je poskrbel Tonč Feinig. Posrečen način predstavitve dijakov in učiteljev dvojezične trgovske akademije je med obiskovalci iz drugih šol naletel na dober odmev in odobravanje.

J. R.

ŠAH

V Sloveniji šahovska olimpiada 2002

V soboto, 6. marca letos, je v Ljubljani potekal 24. redni občni zbor šahovske zveze Slovenije. Poleg poročil o delovanju, tekmovalnih programih, finančnih načrtih in pravilnikih Šahovske zveze Slovenije, so delegati na občnem zboru z zanimanjem prisluhnili tudi informaciji o šahovski olimpiadi v Sloveniji leta 2002. Podelili so tudi najvišja šahovska priznanja SZ Slovenije. Za življenjsko delo je Vidmarjevo priznanje prejel Anton Preinfalk, zlato plaketo Milan Knežević, ob 60. življenjskem jubileju za dolgoletno uspešno vodenje SZ Slovenije

in pridobitev šahovske olimpiade leta 2002; Boris Kutin, za dolgoletno uspešno delo v SZ Slovenije, zastopanje v organih FIDE, za imenovanje za predsednika Evropske šahovske zveze in pridobitev šahovske olimpiade leta 2002 v Sloveniji. Srebrno plaketo je prejel ŠK Kovinar Maribor ob 50-letnici kluba.

S. K.

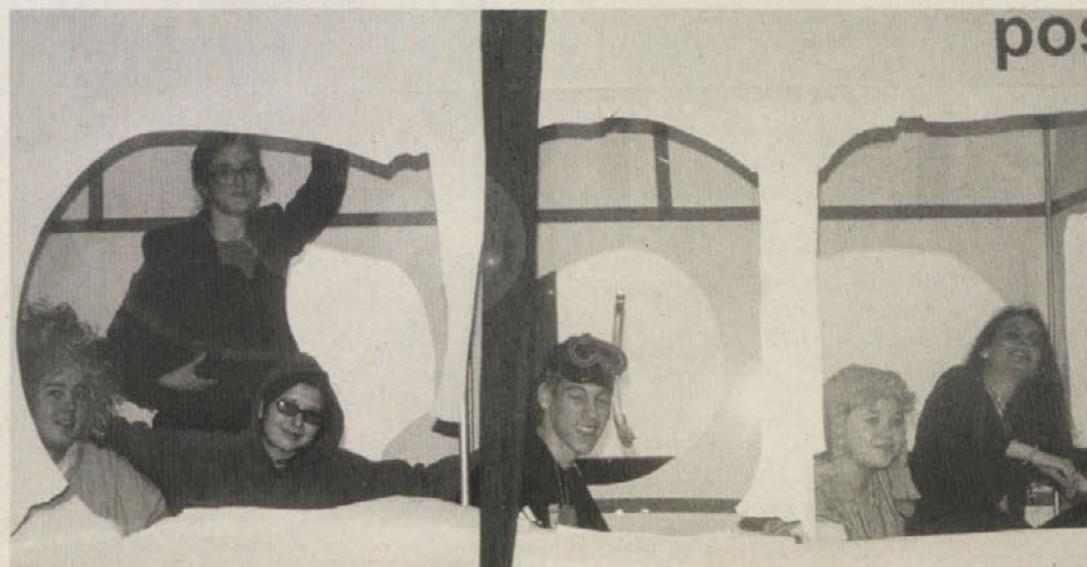
**35th CHESS
OLYMPIAD
35. ŠAHOVSKA
OLIMPIADA
2002
SLOVENIA**

DSG SELE

Izšlo letno poročilo 1997/98

Športno društvo DSG Sele je pred nedavnim izdalo svoje letno poročilo za 1997/98, v katerem poroča o svojih uspehih v zadnjih dveh letih. Posamezne

sekcije, kot so to smučarska, namiznoteniška, nordijska, nogometna sekcija in kulturni odsek, objavljajo svoja poročila o delovanju v preteklem obdobju. Številne fotografije in članki iz raznih časopisov še dopolnjujejo živo sliko o selskem društvu. Letno poročilo je torej zelo zanimivo tako za prijatelje DSG Sele kot tudi za ljubitelje športa na Koroškem.

Dijaki TAK z učiteljico na potovanju v šolo

ZAMEJSKI ŠPORT

Slovenska športna zveza in Zveza slovenskih športnih društev v Italiji v državnem zboru Republike Slovenije

Predstavniki Slovenske športne zveze (SSZ) na Koroškem in Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI) na čelu s predsednikom Marijanom Velikom in Juretom Kuferinom so se 9. marca v Ljubljani sestali s predsednikom odbora za kulturo, šolstvo in šport Državnega zbora R Slovenije profesorjem Janezom Mežanom.

Predsednika Mežana s sodelavci so seznanili z delovanjem, težnjami in potrebami slovenskih športnih struktur na Koroškem in v Italiji in ob tem poudarili, kaj si pričakujejo s strani matične Slovenije, predvsem na finančnem področju. Izrazili so potrebo po globalnem zvišanju finančne dotacije za Slovence v zamejstvu ter s tem v zvezi opozorili na skupno resolucijo obeh krovnih športnih organizacij z zahtevo, da se športu nameni 10 odstotkov vseh prispevkov za Slovence v zamejstvu.

Govor je tekkel tudi o drugih možnih virih financiranja slovenskih športnih struktur v Avstriji, Italiji in tudi na Madžarskem, še posebno, ker bo v slovenskem državnem zboru v kratkem sprejet nacionalni program za šport, ki bo dokončno udeležil zakon o športu, v katerem sta kot izvajalca zakona objaveta tako Slovenska športna zveza kot tudi Združenje

slovenskih športnih društev v Italiji.

Predsednik SSZ Marijan Velik je predsednika odbora s sodelavci podrobneje seznanil s številnimi športnimi in promocijskimi dejavnostmi SSZ ob njeni letošnji 50-letnici, poslovoedeči tajnik Ivan Lukan pa je izpostavil pomembnost kandidate treh dežel za ZOI 2006, ki jo aktivno podpirajo ne le Slovenska športna zveza in vanjo vključena društva, temveč celotna narodna skupnost.

Predsednik odbora za kulturo, šolstvo in šport Mežan je predstavnikom obeh krovnih športnih organizacij zagotovil načelno podporo in poudaril pomembnost športne dejavnosti slovenskih manjšin v zamejstvu, tudi iz vidika utrjevanja

narodne identitete Slovencev na Koroškem in v Italiji. Obljubil je, da bo odbor prenesel želje in zahteve zamejskih športnih organizacij in društev na vse merodajne in odgovorne politične in športne forume v Sloveniji.

Slovenska športna zveza in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji sta s tem obiskom storila še en pomemben korak na poti svojega uveljavljanja izven zamejskih športnih krogov. Sedaj ju čaka še vrsta srečanj, ki se bodo vršila v letošnji pomladi. Naslednje srečanje naj bi bilo že začetek aprila z ministrom za šolstvo in šport R Slovenije Slavkom Gabrom.

I. L.

PRETRESLJIVE
VESTI S KOSOVA

Pomagajmo po svojih močeh!

Nedolgo tega je v neposredni bližini katoliške cerkve v Prištini, kjer delujejo slovenski salezijanci, odjeknila bomba in ranila več ljudi. Ljudi je strah. Salezijanci bodrijo ljudi, naj kljub nevarnostim ostanejo doma. Če ne bo Albancev, Kosovo lahko zlahka postane del Srbije.

Tajna policija ustrahuje ljudi, spodbuja k begu. Napadi se vrstijo. Pred kratkim so našli ubito osemnajstletno fankano Floro.

Letos je bilo pobitih že 2011 ljudi, v zaporih je prek 1000 ljudi, talcev je nekaj nad 900, od tega 218 žena, 200 otrok, za 2000 ljudi se ne ve, kje so, ali so živi ali mrtvi. V letu 1998 je bilo mučenih 130 otrok, ubit 201 otrok, umrlo je 23 dojenčkov, 218 žena (od tega štiri nosečnice). Od lakote ali pomanjkanja zdravil je umrlo 91 ljudi. V tej vojni je prizadetih 1.260.000 ljudi iz osemnajstih občin. Župnija sv. Antona v Prištini ima Karitas, ki pomaga vsem ljudem v stiski, kolikor je v njeni moči. Pred božičem 1998 je bil v župniji salezijanski oratorij, organizirali so posebno akcijo za otroke z geslom: »Nisi sam, jaz sem s teboj!«

Akcija je povezala otroke osnovnih in srednjih šol v

Prištini in še nekaterih drugih šol s podeželja. Hoteli smo pomagati otrokom, ki živijo na področju, kjer vihra vojna. Šolarji so nam napravili darila. Darove so prinesli v šolo, otrokom v stiski jih je razdelila organizacija matere Tereze. Podobno akcijo so oblikovali tudi mladinci iz oratorija – za otroke begunskih družin. Vojnim sirotam so razdelili 5710 daril. Tri od teh, ki so sodelovali pri organizaciji dobrodelne akcije, je napadla tajna srbska policija. Razširila se je vest, češ da pomagamo teroristom; mednarodne organizacije pa so navdušeno pozdravile dobrodelno akcijo župnije sv. Antona.

Tudi »SLOVENSKA GIMNAZIJA« in »TRGOVSKA AKADEMIJA« sta se vključili v to akcijo. Prejšnji teden je obiskal obe šoli bivši vzgojitelj v Modestovem domu, salezijanski duhovnik Andrej Baligač, ki deluje v Prištini in Podgorici. Pripovedoval nam je o grozotah pobojev na Kosovu.

Ravnateljstvu, profesorji in dijakom lajšamo trpljenje otrok, ki so v tej vojni izgubili starše. Zato smo v tem postnem času izvedli nabirko.

Tudi vas prosimo, v kolikor je mogoče, da se vključite v to akcijo dobrote:

Vplačilo je mogoče pri vseh posojilnicah in Zveza Bank na konto števil: 32.357.048, na ime KOSOVO, BLZ 39102.

Mag. Jože Andolšek

PLANICA '99

Nov svetovni rekord v smučarskih poletih?

Alojz Gorjanc, član izvršnega odbora Smučarske zveze Slovenije za stike z mednarodno smučarsko zvezo (FIS), meni, da bo na finalu Svetovnega pokala v smučarskih poletih od 19. do 21. marca na letalnici v Planici dosežen nov svetovni rekord v smučarskih poletih. »Vremenska napoved je ugodna, skakalnica pa po pregradnji dopušča polete na 220 metrov in dlje, tako je samo vprašanje, kdo od vrhunskih skakalcev bo kot prvi presegel dosedanje rekordno znamko 212 metrov Norvežana Lasseja Ottosena,« je na predvčerajšnji tiskovni konferenci v Celovcu dejal Gorjanc. Tiskovno konferenco za avstrijske medije je skupaj z organizacijskim komitejem Planica '99 priredila v koroški prestolnici Slovenska športna zveza.

Tekmovanje v Planici se bo začelo že v petek, ko bodo z začetkom ob 9.30 uri nadoknadili zaradi slabih vremenskih razmer odpovedano tekmovalje v

Harokovu. Pravi finale »Planica '99« pa bo v soboto in nedeljo z začetkom ob 9.30 uri.

Zaključek tekmovanja za Svetovni pokal 1998/99 bo izredno napet, saj ima Finec Ahonen samo 78 točk prednosti pred Nemcem Schmittom, ki

velja za velikega favorita na planiški letalnici in tudi za morebitnega novega svetovnega rekorderja. V boj za zmago v svetovnem pokalu pa bi po mnenju Gorjanc lahko posegala tudi Japonka Funaki in Kasai. Vrhunske uvrstitve pa organizatorji pričakujejo tudi od avstrijskih skakalcev na čelu z Widhölzlom, Horngacherjem in Loitzlom.

Čeprav Slovenec Primož Peterka letos ne more več ubraniti naslova zmagovalca svetovnega pokala, na Planici kljub temu pričakujejo nad 100.000 obiskovalcev iz vse Slovenije ter tisoče iz sosednje Koroške in Furlanije-Julijske krajine. Za parkirišča je poskrbljeno, organizatorji pa priporočajo, da obiskovalci pravočasno prispejo na kraj tekmovanja.

Prvi trening najboljših smučarskih skakalcev je na sporedu že v četrtek dopoldne in je seveda dostopen tudi za publiko.

I. L.

» Česa takega se ne spominim« – je bila reakcija Eriha Uznika, očeta Daniela Uznika, po FIS-superveleslalomu v četrtek na Mokrinjah (Naßfeld). Zasedba tekme je bila odlična, saj so sodelovali tudi številni tekmovalci iz svetovnega pokala, ki niso bili kvalificirani za svetovni finale v Sierra Nevadi. Proga je bila dobra in precej trda, torej so bile tekmovalne razmere dobre. V spodnjem delu proge so organizatorji zgradili neke vrste »umetno skakalnico«, ki naj bi naredila celo tekmo bolj zanimivo.

Tekmovalci s startno številko 8 je v svojem teku prav po tej »skakalnici« strgal zastavico pri drugih vratih, kar pravzaprav ni bilo kaka težava, saj ima sodnik pri vratih vsaj 40 sekund časa, da to zastavico spet namesti ali jo zamenja z novo. Pri tej tekmi pa je sodnik, 67-letni upokojenec, pri prav teh vratih zamudil, tako da je bil naslednji tekmovalci – Daniel Uznik – že na progi. S hitrostjo okoli 100 km/h je pripeljal proti tem vratom, kjer je še vedno stal sodnik. Ta pa je v tem trenutku reagiral povsem napačno – skočil je namreč na progo, namesto da bi se umaknil z nje. Daniel je reagiral tako, da se je vrgel na stran in s tem preprečil hujšo nesrečo. Rezultat

je bila zlomljena noga sodnika in modro koleno Uznika, kar je bil po mnenju zdravnika čudež, saj bi bile lahko pri tej hitrosti tekmovalca posledice veliko hujše.

Toda nezgod še ni bilo konec. Funkcionar, ki je bil odgovoren za to, da ustavi naslednjega tekmovalca v pri-

SMUČANJE Škandalozni funkcionarji na Mokrinjah povzročili dve nesreči

meru težav na progi, je tudi reagiral povsem napačno. Tekel je namreč na kraj nesreče, namesto da bi zaustavil tekmovalce. Na progi je bil Roland Assinger, ki je s polno hitrostjo pripeljal čez »skakalnico« in se ni mogel več izogniti sodniku. Posledice so bile strašne: Assingerjeva noga je bila po neizogibnem padcu odprta skoraj do kosti. Pozneje so zdravniki diagnosticirali »le« globoko rano, toda za Assingerja je ta sezona

na vsak način končana. Nadaljnji tekmovalci na startu so bili zelo šokirani, deloma tudi zaradi tega, ker so dobivali napačne informacije in so videli, da je po Uznika prišel helikopter. Nekaj tekmovalcev je še šlo na progo, toda ko so vsi prispeli v cilj z več kot 5 sekund zaostanka, je bila tekma razveljavljena.

Tekma bo imela seveda pravne posledice, predvsem s strani Rolanda Assingerja, ki je postal žrtev nesposobnosti funkcionarjev. Kako šokirani so bili tudi gledalci tekme, se je pokazalo ob reakcijah na članek v »Kleine Zeitung« v petek. Ta je prikazal situacijo iz zelo vprašljivega vidika, saj je avtor pisal, da je bil sodnik pri vratih »Opfer eines Schirennläufers«. Po številnih protestih je časopis moral v soboto napisati nov članek s pravilnim prikazom nesreče.

Daniel Uznik v naslednjem superveleslalomu na isti progi na Mokrinjah ni startal, toda v petek se zanj vsakdan že nadaljuje – na programu so tekme avstrijskega prvenstva, na katerem bodo startali člani A in B-kadra ter naraščajniki. V petek in soboto sta na programu slalom in veleslalom v Hinterstoderju, 22. in 23. pa smuk in superveleslalom v Innerkremsu.

T. G.

ODBOJKA

Dobljeni izgubili na Dunaju

V soboto je SK Zadruga Dob gostoval na Dunaju pri Döblingu. Na programu je bila tretja tekma v krogu kvalifikacije za obstanek v 1. zvezni ligi. Dobljeni so začeli zelo dobro, saj so dobili prva dva niza brez večjih težav. Toda potem se je pri moštvu pokazala nezbranost in defenzivna igra se je bistveno poslabšala. Izid v tretjem in četrtem nizu je bil zelo tesen – ekipa Döblinga je zmagala dvakrat s 27 : 25. V odločilnem petem nizu pa Dobljeni sploh niso več imeli kaj pokazati in so s tem utrpeli že drugi poraz v

tretji tekmi. Cilj moštva v play-offu je seveda 2. mesto na lestvici, torej kvalifikacija za 1. zvezno ligo. Toda če hočejo Dobljeni ta cilj tudi doseči, se bodo v preostalih sedmih tekmah morali močno popraviti.

Rezultati 3. kroga:

Döbling – SK Zadruga Dob 3:2 (20/20/-25/-25/-7), Fürstenfeld – Gleisdorf/Weiz 3 : 0, Steyr – Linz 3:0

Lestvica po 3. krogu

1. Fürstenfeld 3 6 : 3 6
2. Steyr 3 6 : 3 4
3. Döbling 3 6 : 5 4
4. SK Dob 3 5 : 6 2
5. Gleisdorf/Weiz 3 4 : 6 2
6. Linz 3 0 : 9 0

TEKMOVALNI NAČRT SAK IN PLIBERKA V REGIONALNI LIGI VIGREDI 1999:

14. krog (21. 3., 14.30): Pliberk – SAK
15. krog (27./28. 3.): SAK – St. Florian, WAC – Pliberk
16. krog (3./4. 4.): SAK – Šentvid, Pliberk – Leibnitz
17. krog (10./11. 4.): WAC – SAK, Wels – Pliberk
18. krog (17./18. 4.): SAK – Leibnitz, Pliberk – Gratkorn
19. krog (24./25. 4.): Wels – SAK, Voitsberg – Pliberk
20. krog (1./2. 5.): SAK – Gratkorn, Pliberk – Pasching
21. krog (8./9. 5.): Voitsberg – SAK, Hartberg – Pliberk
22. krog (15./16. 5.): SAK – Pasching, Pliberk – Rapid Linz
23. krog (22./23. 5.): Hartberg – SAK, Grieskirchen – Pliberk
24. krog (29./30. 5.): SAK – Rapid Linz, Pliberk – LUV Graz
25. krog (5./6. 6.): Grieskirchen – SAK, Pliberk – Šentvid
26. krog (12./13. 6.): SAK – LUV Graz, St. Florian – Pliberk

NOGOMET

Vigredna sezona se začne z derbijem v Pliberku

Druga polovica nogometnega prvenstva 1998/99 v regionalni ligi ima kar ob začetku pravi derbi, namreč med Pliberkom in SAK. V tej tekmi se bo pokazalo, katero moštvo je bolj uspešno obdržalo formo čez zimo.

Tokrat se bosta moštvi pomerili v Pliberku, tekma jeseni v Trnji vasi se je končala z remijem 1 : 1. Za napetost je na vsak način poskrbljeno, saj sta si moštvi tudi na lestvici zelo blizu. SAK je na 7. mestu s 17 točkami iz 13 tekem, Pliberk pa na 11. mestu s 14 točkami. Priprave sta bili za obe moštvi precej uspešni – pri SAK je pokazal razveseljivo razpoloženje predvsem Uremović, za Pliberčane pa je v pripravljalnih tekmah zadeli predvsem napadalec Miklau. V nedeljo, 21. 3., ob 14.30 na pliberškem igrišču pa se bo pokazalo, katero moštvo se je prej zbudilo iz zimskega spanja!

T. G.

ŠAHOVSKI OREH 55

Lombardi – Polugajevski (Reikjavik '78)

Črni kmetje v središču ovirajo razvoj belih figur in beli, ki je na potezi, se je odločil za poseg v črni tabor. Po pravilno izbrani varijanti, se bo na šah-

ovnici pokazala prednost bele, ki bo tudi odločila izhod partije.

Rešitev št. 54

Že po dveh menjavah figur se je na šahovnici pokazala slabost bele na polju c1. 1...Sc1: 2.Tbc1: Tc1: 3.Tc1: Dh6! Dvojni udar črne dame na polje c1 in h4. Beli s potezo 4.Dc4 še brani obe napadeni figuri, toda sledi odgovor velemojstra Botvinka 4...Lb5! 5.Dc5 Bela dama mora ostati na c liniji, vendar ne za dolgo 5...b6! in črni je v prednosti!

